

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, żeby każdy człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem,
o to, ażeby bardziej był, a nie miał a więc przez to wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem(...)”
Jan Paweł II*

2017/2018

Podstawa prawna opracowania

- Artykuł 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017, poz.60 ze zm.)

WPROWADZENIE DO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności. (Prawo oświatowe Dz.U.2016, poz59)

Program wychowawczo-profilaktyczny powstał w oparciu o wyniki prowadzonych w szkole diagnoz, badań, obserwacji i konsultacji z rodzicami, nauczycielami i uczniami-adresatami programu. Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wspieranie ucznia w rozwoju ku pełniej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Wszelkie działania wychowawcze są wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży, które umożliwiają korygowanie deficytów i tym samym przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom lub wspieraniu wychowanków w trudnych sytuacjach. Program uwzględnia treści wychowawcze wynikające z podstaw programowych kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz do potrzeb środowiska szkolnego, lokalnego. Szkoła jako jedno ze środowisk wychowawczych wspiera wychowawczą rolę rodziny. Ponadto, w programie zostały uwzględnione kierunki polityki oświatowej państwa w tym: bezpieczeństwo w Internecie, odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych, wprowadzanie doradztwa zawodowego do szkół i placówek, wzmacnianie wychowawczej roli szkoły, podnoszenie jakości edukacji włączającej w szkołach i placówkach systemu oświaty.

MISJA I WIZJA SZKOŁY

Nasza szkoła pragnie dać wszystkim uczniom szansę wszechstronnego rozwoju w oparciu o ich naturalną aktywność, talenty i możliwości tak, aby chcieli poznawać świat, ludzi i siebie oraz by potrafili godzić dobro i wolność własną z dobrem i wolnością innych. Misja szkoły realizowana jest w oparciu o następujące obszary działalności wychowawczej:

- poszanowanie godności własnej, praw każdego człowieka i dobra wspólnego.
- wrażliwość na krzywdę, niesprawiedliwość, hołdowanie wartościom uniwersalnym
- samodzielność, komunikatywność, umiejętność słuchania innych.
- postawa patriotyczna -poczucie więzi z krajem i regionem oraz szacunek dla innych kultur i narodowości.
- umiejętność dbania o środowisko naturalne, zdrowie, rozwój osobisty i bezpieczeństwo.

Szkoła Podstawowa nr 367 im. Polskich Noblistów jest nowoczesna placówką, w której panuje pozytywny klimat, sprzyjający pojawianiu się

pozytywnych emocji. W swojej codziennej pracy nauczyciele i wychowawcy chętnie korzystają z różnych nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych, aktywizują uczniów do pracy stosując różnorodne metody i formy pracy, uwzględniając zasady indywidualizacji. Dbamy przede wszystkim o podmiotowość ucznia i maksymalne zaangażowanie go w doskonalenie i rozwój osobisty. Pragniemy, aby nasi uczniowie byli obywatelami, którzy mają wykształcone poczucie więzi z regionem i krajem przy jednoczesnej tolerancji wobec innych tradycji, kultury i narodowości. Ponadto chcemy, aby pełnili role społeczne z zachowaniem zasad wspólnego dobra, zachowując przy tym umiejętność odróżniania dobra od zła i wszelkich zasad właściwej komunikacji. Zależy nam aby nasi przyszli absolwenci byli wrażliwi na kwestie zdrowia i umiejętnie dbali o rozwój swoich talentów i zainteresowań z jednoczesną chęcią niesienia pomocy innym, szczególnie potrzebującym. W realizacji stawianych celów zależy nam, aby rodzice aktywnie uczestnicząc w procesie budowania systemu wartości u swoich dzieci, współdziałali i wspierali nauczycieli w rozwiązywaniu problemów i podejmowaniu decyzji dotyczących dzieci.

DOTYCHCZASOWE DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

W poprzednich latach szkoła funkcjonowała w systemie edukacji jako gimnazjum i opierała swoją pracę wychowawczą i profilaktyczną na odrębnych programach- Programie Wychowawczym i Programie Profilaktyki. Wyniki ewaluacji wykazały, że istnieje potrzeba uwrażliwiania i edukowania uczniów i rodziców w obszarze bezpiecznego korzystania z mediów, w szczególności z Internetu w tym portalu społecznościowych. Uczniowie posiadają wiedzę na temat zagrożeń w sieci, jednak często nie potrafią z niej bezpiecznie korzystać, szczególnie w przestrzeni nowoczesnych technologii komunikacyjnych.

CELE I ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. Cel ogólny

Realizacja programu wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działalności, która ma na celu wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) *fizycznej* - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) *psychicznej* - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) *społecznej* - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) *aksjologicznej* - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

2. Cele szczegółowe

Uczeń:

- 1) zna świat wartości, udziela pomocy rówieśnikom oraz szanuje ludzi i respektuje ich prawa;
- 2) potrafi rozwiązywać konflikty, potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach), w sposób asertywny;
- 3) potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia;
- 4) potrafi rozwijać w sobie takie kompetencje jak kreatywność, przedsiębiorczość i innowacyjność, rozwija swoje zdolności i zainteresowania;
- 5) kieruje się miłością do Ojczyzny, poszanowaniem polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata;
- 6) dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń.

3. Zadania wychowawczo-profilaktyczne

- 1) promowanie postawy poszanowania wspólnego dobra oraz godności własnej i praw każdego człowieka;
- 2) wykształcenie wśród uczniów wrażliwości i umiejętności odróżniania dobra od zła;
- 3) rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, w szczególności słuchania innych;
- 4) wdrażanie do samodzielności w pełnieniu ról społecznych;
- 5) kształtowanie postaw patriotycznych, poczucia więzi z krajem i regionem oraz szacunek dla innych kultur i narodowości;
- 6) rozwijanie umiejętność dbania o rozwój swoich talentów i zainteresowań;
- 7) wykształcenie wrażliwości na kwestie zdrowia własnego oraz innych;
- 8) pomoc uczniom, którzy doświadczają niepowodzeń szkolnych oraz zagrożonym procesem marginalizacji;
- 9) rozwijanie umiejętności oraz wyposażenie w wiedzę na temat właściwego korzystania z mediów. uświadomienie zagrożeń płynących z niewłaściwego z nich korzystania;
- 10) kształtowanie w uczniach odpowiednich postaw wobec ludzi słabszych, młodszych, ludzi starszych, chorych, niepełnosprawnych;
- 11) uświadomienie uczniom negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetycznych;
- 12) tworzenie warunków do zachowania poczucia bezpieczeństwa.

4. Realizatorzy i zasady wdrożenia programu

- 1) wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu;
- 2) wszyscy nauczyciele realizują *program wychowawczo – profilaktyczny*;
- 3) nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy;
- 4) rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz współpracują przy jego realizacji.

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę:

1. Jest otwarty, łatwo nawiązuje kontakty, ma swój krąg przyjaciół. Z optymizmem patrzy w świat, wierzy w siebie i swoje możliwości. Ma określone zainteresowania, które pomagają mu dokonać wyboru dalszej drogi kształcenia. Jest w pełni kompetentny do samokształcenia.
2. Jest samodzielny. Orientuje się w otaczającym świecie. Potrafi stawiać sobie cele dotyczące siebie i najbliższych, i je realizować. Korzysta z różnych źródeł wiedzy. Potrafi zaplanować swoje działania, dobierając odpowiednie metody postępowania.
3. Jest ciekawy świata, ale też krytyczny. Stale poszerza swoje wiadomości na temat zjawisk i zależności występujących w świecie. Z pewnym dystansem podchodzi do uzyskanych informacji, weryfikuje je, w oparciu o alternatywne źródła wiedzy.
4. Porozumiewa się przynajmniej w jednym języku obcym. Dostosowuje treść i formę wypowiedzi do osoby odbiorcy. Umie posługiwać się różnymi technikami komunikowania się. Dobrze współpracuje w grupie; potrafi dyskutować dostosowując się do obowiązującej formy dyskusji, umie podporządkować się woli większości.
5. Jest odpowiedzialny. Zdaje sobie sprawę z możliwości następstw różnych działań. Potrafi przyznać się do błędu i gotów jest ponieść odpowiedzialność za swoje postępowanie oraz swoje decyzje. W swym działaniu zwraca uwagę na względy bezpieczeństwa. W działaniach zbiorowych wykazuje poczucie współodpowiedzialności za efekty pracy w grupie.
6. Jest rozważny. Potrafi przewidywać zagrożenia także w sytuacjach nowych i modyfikuje swoje zachowanie w ich przewidywaniu. Ma ugruntowane nawyki higieniczne. Planuje swoją pracę i wypoczynek, potrafi świadomie przeciwdziałać stresowi. Wykazuje aktywność fizyczną.
7. Jest prawy. Rozróżnia dobre i złe uczynki w oparciu o system wartości własny i obowiązujący w jego otoczeniu. Umie stopniować oceny moralne i nie gubi się w sytuacjach trudnych oraz niejednoznacznych.
8. Jest tolerancyjny. Ze zrozumieniem traktuje różnice wynikające z niejednakowych możliwości, motywacji oraz odmienności kulturowej różnych ludzi. Jego tolerancja przekłada się na postawy akceptacji odmienności innych.
9. Jest rzetelny i punktualny. Dotrzymuje obietnic i zobowiązań, a także terminów. Umiejętnie planuje swoje zajęcia, nie marnuje czasu swego i innych osób.

EWALUACJA

Działania Programu przed upływem ośmioletniego cyklu realizacyjnego, będą monitorowane w trakcie każdego roku szkolnego i modyfikowane, gdy zajdzie taka potrzeba na wniosek uczniów, nauczycieli i rodziców. Badanie ewaluacyjne programu zostanie przeprowadzone po pełnym ośmioletnim cyklu realizacji.

EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA (KLASY I-III)

Obszary realizacji zadań	Planowane osiągnięcia ucznia	Proponowane formy i sposoby realizacji
<p>Poznajemy się- umiejętności współdziałania i współpracy w zespole</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ aktywnie i w twórczy sposób bierze udział w różnych działaniach klasowych; ▫ potrafi wskazać swoje cechy i zaprezentować swoje zdanie przed grupą zna zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania; ▫ współpracuje w grupie realizując różne zadania, jest empatyczny; ▫ potrafi w pokojowy sposób rozwiązywać konflikty i problemy; ▫ rozpoznaje zachowania agresywne; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy; ▫ udział w uroczystościach klasowych i szkolnych; ▫ doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych; ▫ warsztaty z psychologiem, pedagogiem oraz innymi specjalistami; ▫ współpraca w grupach; ▫ realizacja projektów, -realizacja programów profilaktycznych; ▫ porady i konsultacje, mediacje, tworzenie kodeksów klasowych;
<p>Świat wartości</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ ma świadomość wartości uznanych przez środowisko domowe, szkolne, lokalne i narodowe, międzykulturowe; ▫ ma potrzebę aktywności społecznej opartej o te wartości; ▫ potrafi rozpoznać na podstawie ocen etycznych co jest dobre a co złe; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ pełnienie różnych funkcji w klasie oraz w szkole; ▫ poznanie regulaminów oraz praw i obowiązków; ▫ udział w różnych imprezach szkolnych i klasowych, ślubowanie klasy pierwszej; ▫ lekcje muzealne, udział w zewnętrznych imprezach kulturalnych i wycieczkach;
<p>Postawy wobec innych ludzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ zna podstawowe zwroty grzecznościowe; ▫ potrafi zachować się w różnych sytuacjach społecznych; ▫ pomaga innym gdy dostrzega, iż znajduje się w potrzebie; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ udział różnych akacjach charytatywnych np. Góra grosza, Świąteczna Paczka, kiermasze szkolne i in.; ▫ organizacja imprez i przedstawień z różnych okazji np. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Ojca, Dzień Matki, Jasełka, wigilia klasowa, andrzejki

		<p>klasowe, mikołajki, walentynki;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ wycieczki, zajęcia z pedagogiem, psychologiem;
Postawa proekologicznej	<ul style="list-style-type: none"> ▫ wie jak należy dbać o przyrodę; ▫ potrafi odróżnić zachowania ekologiczne od tych szkodzących środowisku; ▫ dba o najbliższe otoczenie m.in segreguje odpady, dba o czystość otoczenia; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ lekcje poświęcone tej tematyce; ▫ uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną; ▫ działania i akcje ekologiczne: „Sprzątanie świata”, zbieranie baterii, segregacja śmieci w szkole; ▫ wycieczki;
Postawa obywatelska i patriotyczna	<ul style="list-style-type: none"> ▫ zna tradycje szkoły; ▫ zna najważniejsze święta narodowe; ▫ zna hymn Polski; ▫ znają symbole narodowe i europejskie; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem; ▫ poznają symbole narodowe i europejskie; ▫ uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym; ▫ apele szkolne np.z okazji 11 listopada,3 maja; ▫ zajęcia edukacyjne, projekty edukacyjne, wycieczki;
Zainteresowania, pasje, osobowość.	<ul style="list-style-type: none"> ▫ kontroluje własne zachowanie; ▫ wykorzystuje własny potencjał; ▫ ma motywację do nauki; ▫ posiada rozbudzoną ciekawość poznawczą, wie jak się uczyć; ▫ rozwija swoje zainteresowania i zdolność twórczego myślenia; ▫ uczeń rozpoznaje i wyraża emocje; ▫ panuje nad emocjami i wyraża w sposób umożliwiający współdziałanie w grupie oraz adaptację w nowej grupie; ▫ odczuwa więź uczuciową i potrzebę jej budowania, w tym więzi z rodziną; ▫ społecznością szkoły i wspólnotą narodową; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów; ▫ stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli; ▫ wdrażanie do samooceny, motywowanie do nauki szkolnej; ▫ stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, uczestnictwo w konkursach; ▫ porady i konsultacje; ▫ praca z uczniem zdolnym i z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych; ▫ zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne;
Postawa	<ul style="list-style-type: none"> ▫ wie jak należy dbać o własne zdrowie; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ wdrażanie do dbałości o własne zdrowie;

prozdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> ▫ aktywnie spędza czas wolny; ▫ zna zasady higieny oraz zasady bezpieczeństwa w tym drogowego; ▫ zna podstawowe zasady żywienia; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ rozmowa na temat zdrowego stylu życia; ▫ współpraca z pielęgniarką szkolną - informowanie uczniów sposobach uniknięcia choroby poprzez podnoszenie odporności i przestrzeganie podstawowych zasad higieny; ▫ zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu; ▫ udział w projekcie „ Szklanka mleka”, „ Owoce w szkole”; ▫ zapoznanie z podstawowymi przepisami ruchu drogowego i sposobów poruszania się po drodze;
---------------------	--	--

KLAS IV-VIII i ODDZIAŁY GIMNAZJALNE

Obszary realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych	Planowane osiągnięcia ucznia po trzyletnim okresie realizacji	Proponowane formy i sposoby realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych
<p>Promowanie postawy tolerancji dla każdego ludzkiego istnienia, poszanowania wspólnego dobra oraz godności własnej i praw każdego człowieka,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ wie jakie międzynarodowe dokumenty określają prawa człowieka; ▫ zna swoje prawa i obowiązki jako ucznia dziecka, członka rodziny i społeczeństwa; ▫ dostrzega w sobie i innych pozytywne cechy; ▫ traktuje wszystkich z szacunkiem, szanuje inność, rozumie różnice i podobieństwa w przeżywaniu świata; ▫ umie postrzegać człowieka jako system wartości; ▫ prezentuje postawę szacunku dla własnego ciała; ▫ zna sposoby ochrony własnej intymności, bezpieczeństwa; ▫ potrafi nawiązać dialog z osobami o odmiennych potrzebach, możliwościach i poglądach oraz 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ analiza dokumentów tematycznych m.in. Konwencji Praw Dziecka, Konstytucji RP; ▫ indywidualne poradnictwo (pedagog, psycholog, wychowawca, dyrektor); ▫ rozmowy dyskusje, burze mózgów, realizacja programów tematycznych; ▫ prezentacje, warsztaty, szkolenia, wycieczki

	<p>wyznających inne wartości;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ obdarza szacunkiem ludzi o odmiennych możliwościach, narodowości, pochodzeniu; 	
<p><i>Kształcenie wrażliwości na kwestie zdrowia własnego oraz innych- postawy prozdrowotne i odpowiedzialności za własne zdrowie i rozwój</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ zna, rozumie, akceptuje i szanuje swój organizm; ▫ potrafi wyrazić co czuje; ▫ radzi sobie w sytuacjach wyboru; ▫ umie ustalić i zaplanować działania służące zdrowiu, rozwojowi i higienie; ▫ umie racjonalnie wykorzystać czas wolny; ▫ zna zasady zdrowego odżywiania i skutki wynikające z zaburzeń odżywiania; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ zajęcia tematyczne w formie warsztatowej ▫ dyskusje, burze mózgów, drama; ▫ udział w konkursach, projekty edukacyjne; ▫ program profilaktyczne (antynikotynowe, antynarkotykowe, antydopalaczowe, antyalkoholowe) dostosowane do wieku i możliwości percepcyjnych dzieci;
<p><i>Kształtowanie postaw patriotycznych, poczucia więzi z krajem i regionem oraz szacunek dla innych kultur i narodowości</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ uczestniczy w wydarzeniach lokalnych -rozumie wartość języka ojczystego oraz jego funkcję w budowaniu tożsamości narodowej oraz tożsamości wspólnoty: rodzinnej, narodowej i kulturowej; ▫ zna symbolikę narodową; ▫ bierze udział w uroczystościach okolicznościowych; ▫ rozumie znaczenie wspólnoty europejskiej; ▫ zna pojęcia takie jak ojczyzna, państwo, naród 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ znajomość zabytków i bohaterów lokalnych; ▫ pomniki historii naszego miasta; ▫ symbole narodowe – godło, flaga, hymn (umieszczanie i wykonywanie podczas świąt i uroczystości oficjalnych); ▫ uroczystości okolicznościowe; ▫ integracja europejska – prezentacja; ▫ Polska w Unii Europejskiej- prezentacja;
<p><i>Kształtowanie nawyków dbania o wspólne dobro</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ szanuje swoje i cudze rzeczy; ▫ utrzymuje ład i porządek w swoim otoczeniu; ▫ podejmuje różne prace na rzecz klasy i szkoły oraz różne funkcje związane z utrzymaniem ładu i porządku w szkole; ▫ potrafi ocenić swoje zachowanie; ▫ potrafi przewidzieć skutki zachowania; ▫ respektuje prawo szkolne; ▫ szanuje mienie swoje i innych; ▫ jest gotowy do podejmowania działań na rzecz klasy, szkoły; ▫ reaguje na przejawy wandalizmu; ▫ potrafi przyznać się do winy i naprawić szkody; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ tworzenie regulaminów; ▫ ankiety, dyskusje, burze mózgów; ▫ wycieczki do kina, teatru, muzeum, przedmiotowe, rekreacyjne; ▫ imprezy szkolne; ▫ pełnienie funkcji klasowych; ▫ przestrzeganie zasady odpowiedzialności za wyrządzone zniszczenia; ▫ działalność w samorządzie, promowanie idei wolontariatu i pomocy koleżeńskiej;

<p align="center">Kształtowanie umiejętności hierarchizacji wartości i świadomość pojęć: dobro i zło</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ zaczyna poszukiwać wartości w życiu; ▫ rozumie i potrafi odróżnić dobro od zła; ▫ próbuje dokonywać wyborów wartości i prezentować określone postawy; ▫ zna pojęcia: konsekwencja, odpowiedzialność; ▫ ma świadomość, że rodzina i dom rodzinny to miejsce, gdzie dzieci uczą się odróżniać dobro od zła; ▫ zna podstawowe problemy ludzkości występujące współcześnie; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ rozmowa na temat wartości świeckich i religijnych; ▫ burza mózgów, pogadanka; ▫ praca w grupach, scenki, dyskusje, drama; ▫ przykłady materializacji dobra i zła we współczesnym świecie;
<p align="center">Uwrażliwianie na krzywdę innych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ dostrzega i reaguje na krzywdę innych - ludzi i zwierząt; ▫ jest gotowy pomóc pokrzywdzonym; ▫ wie do kogo się zwrócić o pomoc; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ analiza dokumentów dotyczących ochrony praw ludzi i zwierząt; ▫ krzywdzenie ludzi, zwierząt-doświadczenia; ▫ tworzenie listy zachowań pożądanых w określonych tematach sytuacjach; ▫ zajęcia z pedagogiem, psychologiem, i innymi specjalistami; ▫ stowarzyszenia i fundacje pomocowe;
<p align="center">Rozwijanie postaw asertywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ potrafi w sytuacji trudnej zachować się asertywnie; ▫ dokonuje wyborów, odrzuca zachowanie agresywne i uległość jako zachowania naruszające godność człowieka; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ drama –zachowania asertywne; ▫ programy profilaktyczne;
<p align="center">Kanały i formy komunikacji, kształtowanie postawy dialogu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ potrafi zastosować różne kanały komunikacji jest uważnym odbiorcą; ▫ potrafi napisać list, przeprowadzić rozmowę w tym rozmowę telefoniczną; ▫ potrafi zaprezentować swoje własne poglądy nie raniąc uczuć innych; ▫ jest zdolny do kompromisu; ▫ jest dobrym słuchaczem, szanuje zdanie innych; ▫ jest tolerancyjny cechuje go empatia; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ lista kanałów komunikacji (słowo, gest, mimika, itp.); ▫ mowa ciała; ▫ scenki i burze mózgów; ▫ prezentacje multimedialne, symulacje; ▫ układanie dialogów, pisanie listów, sprawozdań; ▫ ćwiczenia problemowe;
<p align="center">Kształtowanie postawy proekologicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ ma świadomość roli człowieka w przekształcaniu środowiska; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ wycieczki, projekty, debaty; ▫ udział w akcjach proekologicznych;

	<ul style="list-style-type: none"> ▫ wie, jak zadbać i chronić środowisko naturalne; ▫ wie, co wpływa na degradację środowiska; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ udział w konkursach szkolnych, międzyszkolnych kuratorskich; ▫ programy i zajęcia tematyczne;
<p align="center">Kształtowanie kultury osobistej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ potrafi zachować się w różnych sytuacjach społecznych; ▫ szanuje wszystkich ludzi; ▫ potrafi słuchać i odpowiadać na pytania; ▫ wie jak konstruktywnie rozwiązywać konflikty; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ udział w życiu klasy, szkoły; ▫ pełnienie różnych funkcji w klasie i szkole; ▫ uczestniczenie we wspólnych wycieczkach ▫ system oceniania zachowania w szkole; ▫ drama, burza mózgów, pogadanka; ▫ ćwiczenie mediacji;
<p align="center">Przygotowanie uczniów do pełnienia ról społecznych <i>w klasie, w szkole, w rodzinie, w środowisku lokalnym, w państwie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ zna i docenia rolę członków rodziny; ▫ potrafi podać cechy dobrego ojca, matki, kolegi, przyjaciela, obywatela; ▫ potrafi pełnić wyznaczone role w samorządzie klasowym, szkolnym, w środowisku lokalnym; ▫ potrafi podjąć samodzielną decyzję; ▫ jest komunikatywny, dostrzega potrzeby innych ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ wybór samorządu klasowego, szkolnego; ▫ przydzielanie obowiązków uczniom; ▫ analiza prawa szkolnego; ▫ praca w różnych komisjach; ▫ projekty, rozmowy, symulacje, przykłady z życia; ▫ drama, burza mózgów, pogadanka;
<p align="center">Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ planuje swoją karierę zawodową; ▫ podejmuje świadome i trafniejsze decyzje edukacyjne; ▫ świadomie podejmuje wszelkie działania dotyczące wyborów zawodowych; ▫ ma motywację edukacyjną; ▫ rozumie rolę kształcenia ustawicznego; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ diagnoza preferencji społeczno- zawodowych (wywiad, kwestionariusz ankiety); ▫ zajęcia grupowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych; ▫ udostępnianie informacji o zawodach, szkołach; ▫ spotkania z przedstawicielami różnych zawodów; ▫ udzielanie indywidualnych porad uczniom; ▫ organizowanie wycieczek;
<p align="center">Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ potrafi wskazać osoby, które stanowią dla niego autorytet, chętnie naśladuje te postawy; ▫ potrafi zaprezentować swoją wiedzę na temat 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ wskazywanie przykładów ważnych postaw w tym prezentowanych przez osoby powszechnie uważane za

<p><i>polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym</i></p>	<p>kultury polskiej i europejskiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ jest aktywny i samodzielny; ▫ uczestniczy w różnych imprezach kulturalnych; ▫ zna historię wspólnoty europejskiej; ▫ zna i stosuje wartości uniwersalne; 	<p>bohaterów;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ debaty, projekty, prezentacje;
<p><i>Zapoznanie z najbliższą okolicą szkoły i z miastem, wiedza o regionie oraz o innych kulturach i narodowościach</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ orientuje się w topografii osiedla, dzielnicy, miasta; ▫ umie wymienić najważniejsze instytucje i urzędy, ciekawe miejsca; ▫ umie określić położenie regionu, cechy gospodarcze i geograficzne, zna historię regionu, jego zabytki; ▫ dąży do wzbogacania swojej wiedzy o regionie; ▫ poznaje uniwersalne wartości oraz wartości reprezentowane przez inne kultury; ▫ potrafi podejmować dialog i wchodzić we współpracę z różnymi ludźmi; ▫ zna najważniejsze wydarzenia regionu, zna legendy, podania i przysłowia, folklor; ▫ wyjaśni znaczenie symboli regionalnych, zna lokalne i regionalne tradycje, święta, obyczaje i zwyczaje; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ wycieczki po najbliższej okolicy; ▫ układanie planów, tras wycieczek, praca z mapą; ▫ konkursy-Legendarne początki, Patroni naszych ulic, Ile historii jest w legendzie; ▫ wycieczki, wyjścia do muzeów, na wystawy; ▫ uroczystości szkolne, filmy edukacyjne; ▫ poznawanie problemów w skali mikro- i makroregionu; ▫ udział w rocznicach, uroczystościach, wydarzeniach regionalnych/miejskich;
<p><i>Rozbudzanie i rozwijanie pasji, zainteresowań dziecka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ zna i potrafi korzystać z różnych źródeł informacji; ▫ wykazuje ciekawość i przejawia zainteresowanie życiem kulturalnym w szkole, w regionie, w kraju; ▫ potrafi zaprezentować swoje osiągnięcia; ▫ jest samokrytyczny, zna swoje mocne i słabe strony; ▫ ma gotowość do podejmowania zadań odpowiadających zainteresowaniom i zdolnościom; ▫ potrafi myśleć w sposób twórczy, zna techniki uczenia się; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ spotkania z ciekawymi ludźmi; ▫ wycieczki do muzeów, teatrów, na wystawy itp.; ▫ koła zainteresowań i konkursy; ▫ tworzenie albumów, gazetek, pisemek, wystawek; ▫ koła zainteresowań: teatralne, muzyczne, informatyczne, sportowe, artystyczne; ▫ zajęcia z psychologiem i pedagogiem rozwijające twórcze myślenie; ▫ prezentacja wytworów własnej pracy;
<p><i>Kształtowanie właściwych</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ zna i przestrzega zasady higieny osobistej; ▫ dba o wygląd zewnętrzny (czystość ciała i 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ pogadanki, filmy, projekty związane z chorobami zakaźnymi powodowanymi

<p>nawyków higienicznych</p>	<p>odzieży, butów);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ jest świadomy zagrożeń związanych z nieprzestrzeganiem higieny; ▫ wie, że dojrzewanie to złożony proces dotyczący ciała, psychiki, emocji, intelektu, życia duchowego; ▫ zna podstawowe przejawy dojrzewania biologicznego u dziewcząt i chłopców; ▫ rozumie i akceptuje zmiany jakim podlega jego ciało; 	<p>nieprzestrzeganiem zasad higieny;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ zagrożenia higieniczne związane z np.: substancjami uzależniającymi;
<p>Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa (obsługa urządzeń technicznych; rozpoznawanie sygnałów alarmujących; przestrzeganie reguł w grach zespołowych i zabawach; poruszanie się po drogach; pierwsza pomoc)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ zna zasady bezpieczeństwa obowiązujące w szkole i poza nią; ▫ stosuje zasady bezpieczeństwa; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ instrukcje bezpieczeństwa; ▫ zajęcia z wychowawcą; ▫ spotkania z Policją; ▫ pokazy ratownictwa medycznego;
<p>Podjęmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień (alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ wie czym jest uzależnienie od alkoholu, narkotyków, nikotyny, dopalaczy lub inne uzależnienia behawioralne; ▫ potrafi podać przyczyny i skutki uzależnienia; ▫ wie do jakich placówek zwrócić się o wsparcie w sytuacji problemowej; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ zajęcia z pedagogiem/psychologiem; ▫ porady i konsultacje dla rodziców dotyczące współczesnych zagrożeń dzieci i młodzieży (zwrócenie uwagi także na problem uzależnień) behawioralnych;
<p>Wzmacnianie umiejętności świadomego korzystania z Internetu uświadomienie zalet i zagrożeń płynących z technologii IT (selekcja informacji, Internet jako źródło wiedzy i forma komunikacji, media społeczne, cyberprzemoc, cyberuzależnienia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ potrafi korzystać z Internetu w sposób właściwy i pozytywny dla siebie; ▫ potrafi selekcjonować wiedzę i informacje; ▫ wie na czym polega problem cyberprzemocy; ▫ potrafi zaradzić różnym problemom, a także służyć wsparciem dla innych; ▫ wie jakie instytucje i osoby mogą udzielić mu wsparcia; ▫ zna zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania z portali społecznych; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ warsztaty, zajęcia profilaktyczne, filmy; ▫ konsultacje IT; ▫ godziny wychowawcze;

<p>Szkolne zasady korzystania z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ właściwie korzysta z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły; ▫ zna zasady dotyczące korzystania z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły; 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ poinformowanie wszystkich podmiotów szkoły o zasadach dotyczących korzystania z mediów na terenie szkoły; ▫ monitorowanie przestrzegania ww. zasad;
---	--	--

Zadania wychowawczo-profilaktyczne i sposoby realizacji w zakresie zapobiegania niepowodzeniom szkolnym

Diagnozowanie indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.

- *Rozpoznanie uczniów wymagających wsparcia i uczniów szczególnie uzdolnionych- testy kompetencji, obserwacje, monitorowanie osiągnięć, postępów i rozwoju, diagnoza początkowa i końcowa*

Organizowanie pomocy w niwelowaniu deficytów rozwojowych i trudności szkolnych. Wspieranie uczniów rozwijających się w sposób przyspieszony

- Konsultacje i wsparcie dla uczniów i rodziców (specjaliści, wychowawcy, nauczyciele);
- kierowanie uczniów na badania specjalistyczne;
- organizacja zajęć wspomagających w szkole: wyrównawczych, korekcyjno- kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych, terapeutycznych;
- udział w zajęciach rozwijających uzdolnienia, udział w konkursach

Wspomaganie rodzin o niskim statusie ekonomicznym oraz nieporadnych wychowawczo.

- udzielanie rodzicom porad w sprawie korzystania z pomocy odpowiednich instytucji;
- organizowanie pomocy materialnej na terenie szkoły: dożywianie dzieci, paczki świąteczne, dofinansowanie wycieczek szkolnych;
- udzielanie wsparcia i poradnictwo w sprawie rozwiązywania problemów wychowawczych w rodzinie;

Współdziałanie z rodzicami, różnymi środowiskami, organizacjami i instytucjami, na rzecz tworzenia warunków umożliwiających rozwój dziecka

- bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią;
- dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych;
- indywidualne rozmowy i konsultacje z uczniem i rodzicem, nauczycielem;
- podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń;
- udostępnianie wykazu instytucji, które udzielają pomocy specjalistycznej;
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki pierwszorzędowej;
- doskonalenie zawodowe w zakresie rozpoznawania i symptomów używania niebezpiecznych środków i substancji;
- doskonalenie zawodowe w zakresie norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;